

**DIARI DE SESSIONS DE LA
COMISSIÓ NO PERMANENT D'ESTUDI DELS
EFECTES REGIONALS I INSULARS A LA
COMUNITAT AUTÒNOMA DEL PRESSUPOST I DE
LES POLÍTIQUES DE LA UNIÓ EUROPEA
DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS**

DLPM 381-2000

Fq.Con.núm. 33/27

V legislatura

Any 2002

Núm. 12

**Presidència
de l'Honorable Sr. Joan Buades i Beltran**

Sessió celebrada dia 8 de maig del 2002

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

COMPAREIXENÇA del Sr. Pere Salvà i Tomàs, Catedràtic de Geografia de la Universitat de les Illes Balears, Departament de Ciències de la Terra, per tal d'explicar les realitzacions, objectius i millores a compte dels Fons de Cohesió europeus.

182

EL SR. PRESIDENT:

(Intervenció inaudible)

Senyores i senyors diputats començam la sessió d'avui i en primer lloc com sempre repassarem si hi ha substitucions.

Per ventura si us posau més a prop...

LA SRA. CAPÓ I ABRINES:

(Rialles)

Sr. President, Margalida Capó substitueix Josep Joan Cardona.

Bé ho podem posar una mica més enmig. Bé jo en aquest cas he volgut estructurar, això és s'enregistra?

EL SR. RAMON I JUAN:

EL SR. PRESIDENT:

Miquel Ramon substitueix Josep Portella.

Sí, sí.

EL SR. PRESIDENT:

EL SR. CATEDRÀTIC DE GEOGRAFIA DE LA UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS, DEPARTAMENT DE CIÈNCIES DE LA TERRA (Pere Antoni Salvà i Tomàs):

D'acord.

Ho dic perquè a vegades jo amb això de la nova formació de professors a vegades estam més estrets que no ara, especialment tenint aquest element. Bé jo he volgut enfocar aquest tema del fons de cohesió per explicar quin és el marc allà on es desenvolupen totes aquestes accions, totes aquestes ajudes diríem a nivell de la Unió Europea i emmarcar després els fons de cohesió, explicar un poc quin són els continguts d'aquests fons de cohesió amb aquest temps que m'han donat, més o menys mitja hora (...) I al final parlar un poc de quines han estat les aportacions que han arribat a l'Estat espanyol i quines han estat les aportacions que han arribat a les Illes Balears aquests dos darrers anys que són els dos informes que estan aquí, que estan publicats, que es poden aconseguir a través de la pàgina web de la Unió Europea i que els anteriors estan en ecus i necessiten una traducció, no m'he atrevit a fer una anàlisi d'allò que havia arribat, a més 15 dies han estat curts per preparar, per tenir una visió des del 93, que és quan es creen els fons de cohesió, fins ara, quines han estades les aportacions que han pogut arribar a les Illes Balears.

Compareixença del Sr. Pere Salvà i Tomàs, Catedràtic de Geografia de la Universitat de les Illes Balears, Departament de Ciències de la Terra, per tal d'explicar les realitzacions, objectius i millores a compte dels Fons de Cohesió europeus.

Podem començar amb el pla de feina d'avui que seria donar compte de la compareixença que havíem previst en el pla de treball de la comissió dirigida a explicar les realitzacions, objectius i millores a compte dels fons de cohesió europeus i per això tenim previst per avui les explicacions del Sr. Pere Antoni Salvà i Tomàs, catedràtic de la Universitat de les Illes Balears, a qui saludam en aquests moments i el convidam a fer una primera explicació de com són aquests fons de cohesió, quins són els seus objectius i realitzacions. Jo primer li voldria demanar disculpes primer perquè aquest Parlament a dia d'avui encara no compta amb una pantalla adient per veure les projeccions que tenia previstes per a *Power Point*, esper que en futures compareixences no tenir aquest problema perquè, entre altres coses, va en detriment de l'eficàcia de l'exposició i la nostra comprensió. Demanades les disculpes li pas la paraula.

EL SR. CATEDRÀTIC DE GEOGRAFIA DE LA UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS, DEPARTAMENT DE CIÈNCIES DE LA TERRA (Pere Antoni Salvà i Tomàs):

Moltes gràcies. En principi també agrair aquesta invitació per part del Parlament o del grup d'aquesta comissió no permanent. Jo crec que aquest fet que les persones que estam a la Universitat i que a vegades hem estudiat alguna cosa d'aquest tipus estam a la disposició dels representants del poble, en aquest cas el Parlament ha vist que podem aportar alguna cosa.

Jo no sabia exactament com enfocar-ho perquè parlar de fons de cohesió és una cosa molt ampla, m'imagín que els qui han estat a Brussel·les ho entenen i el que he fet ha estat intentar fer una cosa general, parlar de com han arribat a Espanya i quins són els continguts on podem incidir, sempre tenint ben clar que els fons de cohesió no són els fons estructurals, els fons de cohesió van als estats no van a les regions, és un poc el fet de confusió final. Per ventura no sé si es veurà cap aquí, però...

Bé realment la política de cohesió, els objectius generals són els que es varen aprovar l'any 1957 en el Tractat de Roma que era aconseguir dins la Unió Europea una major homogeneïtat econòmica i social, eliminar els desequilibris, disparitats nacionals i estatals que existien i des del Tractat de Maastricht aconseguir una cohesió econòmica i social a nivell global, són un pocs els fets. És a dir, fomentar el progrés econòmic i social i eliminar progressivament les divergències que hi havia a nivell de regions i a nivell d'estats, aquests eren un poc els dos objectius bàsics on es fonamentaven totes aquestes accions. Per això la Unió Europea ha anat canviant amb el temps, crea tot una sèrie d'unions, bàsicament a través de dos grans fons, els fons estructurals que són els que ja es creen l'any 1975, això es pot anar seguint a través de... i després hi ha un cd-rom que queda a disposició de la presidència que hi ha tot el que ens surt aquí, per un costat els fons estructural allà on l'objectiu era reduir aquestes divergències entre regions de la Unió Europea, teòricament era disminuir les diferències de nivell de vida que es donaven entre els diferents estats i hi ha hagut modificacions, hi ha una modificació del 75, cada vegada que hi ha ampliacions hi ha modificacions, cada vegada que hi ha un tractat hi ha modificacions diferents, és a dir, que ha anat canviant un poc des del principi fins ara. Bé i els fons de

cohesió, varen ser creats més recentment, per això he dit que necessiten encara una anàlisi més profunda, l'any 93 es creen i comencen a funcionar el gener del 94, es crea la Comissió de Consell i és un poc el resultat de l'Acta Única de l'any 1987 a causa d'introduir el fons de cohesió econòmic i social per enfortir la cohesió econòmica i social a la Unió Europea. Si es pogués veure aquí, està un poc estructurat en aquest gràfic que si un el mira un poc amb una lupa... Això volia treure-ho en base 2, després ho vaig treure en base (...) per jo tenir un control (...).

És a dir, tenim la política estructural i de cohesió que és la política de la Unió Europea. Per un costat tenim els fons estructurals que a partir del darrer període, període 2000-2006, l'actual, han quedat reduïts en aquests que hi ha aquí. Es mantenen els quatre fons estructurals que ja coneixem sempre el FEDER (Fons de Desenvolupament Econòmic Regional), el fons social europeu, el FEOGA dirigit a l'agricultura, o bàsicament en el món rural i l'IFOP dirigit a la pesca. Aquests fons tenen una destinació, ha canviat aquesta destinació, ara ja no hi ha els tres objectius bàsics, l'Objectiu 1 continua sent l'objectiu de les regions menys desenvolupades, però l'Objectiu 2 hi ha inclòs l'Objectiu 5, 5-a i 5-b, ara estam dins l'Objectiu 1 no només són les que tenen declivi industrial, sinó que a més ara són les que integren el desenvolupament rural per una banda i les que integren allò que eren les regions menys poblades que és quan hi entra Suècia i la resta de països del nord. I l'Objectiu 3 inclou l'Objectiu 3 i l'Objectiu 4 que van d'objectius de reciclatge a objectius de formació. Igualment aquí després hi ha les iniciatives concretes de fons concrets que també han quedat reduïdes a quatre, ja no hi ha tot aquell nombre important d'iniciatives, n'hi havia moltes, no sé si eren un centenar, però n'hi havia moltes i han quedat reduïdes a INTEREC que són relacions interfrontereres, o interregionals, és a dir, el cas d'IMEDOC, l'IMEDOC forma part d'aquest fet, hi ha una sèrie de xarxes definides, però explicar això no ve al cas. El cas d'URBAN 2 que és per a zones de rehabilitació urbana, ciutats en declivi o àrees en declivi urbanes, el es diu programa LIDER +, igual al més del Canal Plus, i el programa EQUAL que implica eliminar desigualtats socials als que són (...).

Per altra part tenim els fons de cohesió que varen dirigits a aquells països que tenen dret i únicament a dos sectors concrets, el sector de transports, les infraestructures de transport i medi ambient (...). És a dir, que és un fons que va molt dirigit, així com l'altre és global, aquest és un fons que va dirigit únicament a infraestructures de transport i a medi ambient i uns estudis preparatoris que poden dur tota aquesta part.

Bé el fons estructurals, jo no ho explicaré tant, el FEDER va ser creat l'any 95, era per promoure la cohesió econòmica i social de la Unió entre regions i grups socials, és a dir, tal volta coneixem el que ens ha arribat més, el fons social creat el 58 que té objectius estratègics de formació d'ocupació, és a dir, bàsicament obtenció de recursos humans a la Unió Europea. El FEOGA que contribueix per una part a la reforma estructural i per l'altra cap al desenvolupament de les zones rurals amb problemes i l'IFOP que ja hem parlat que era de reforma estructural del sector de la pesca. En aquests objectius

concrets estructurals d'aplicació entre l'any 2000- 2006, hi ha l'Objectiu que ja n'hem parlat, l'Objectiu 2 de regions amb deficiències estructurals i l'Objectiu 3 que són de modernització de les polítiques i sistemes estatals d'educació, és a dir, és més ample que allò que tenim de formació i d'ocupació. Aquests programes d'iniciatives que eren intervencions bàsiques a sectors concrets amb problemes, per un costat tenim INTEREC, que és cooperació transfronterera, com he dit abans, URBAN 2 que és la regeneració de zones urbanes, LIDER 3 desenvolupament rural, cada un d'aquests està lligat als fons generals, és a dir, l'INTEREC 3 està lligat al FEDER, l'URBAN 2 està lligat al FEDER, és a dir, forma part del FEDER, el LIDER està lligat al FEOGA orientació i l'EQUAL que és aquesta lluita contra les discriminacions i desigualtats en relació al mercat del treball està lligat al fons social. És a dir tots estan lligats als quatre nivells i deia això..., bé aquí hi havia un mapa no sé si ha sortit massa bé, a les vostres en color, les zones en vermell són Objectiu 1, quasi tot l'Estat espanyol menys Madrid, Catalunya, Navarra i les Illes Balears, però que ara hem entrat en l'Objectiu 2 que és juntar 5-b a Menorca i totes les Illes, menys Palma, a Palma només hi entra un cantoneta, el districte 4, bé aquí es veu un poc més bé, hi ha alguna zona que no entra.

Bé ara ja anam al fons de cohesió que és més la funció (...) allà on s'emmarca dins aquest fet de les reunions. Bé el fons de cohesió estan creats pel reglament del Consell 1164/94, que és allà on hi ha la funció i les raons de la seva creació eren que bàsicament hi havia països pobres i països rics, per dir-ho un poc així, països amb menys desenvolupament i països més desenvolupats i això implicava que per funcionar per cas únic era necessari arribar a una certa equiparació dels diferents països que formen part de la Unió Europea i en aquest cas era intentar invertir una sèrie d'accions per apropar-nos, però amb el fet que per apropar-se era necessari continuar fent grans inversions en transports i fer grans inversions en medi ambient, això implicava que si donaven grans inversions a medi ambient podrien implicar l'augment del dèficit públic i una de les condicions per tenir part del fons de cohesió és no superar el dèficit públic del 3% damunt el PIB nacional. És a dir, que jugaven amb un d'això, si s'havien de posar s'havien d'endeutar i si s'endeutaven no podien entrar en el fons de cohesió i això es va..., aquest fons està lligat en subvencionar totes aquestes grans infraestructures de transports, etcètera a nivell estatal, subvencionar mesures de medi ambient cares, com depuració, etcètera, això del medi ambient després veurem on es centre, exactament el que se'n diuen mesures de medi ambient i a efectes d'aconseguir que aquests països menys rics, o menys desenvolupats no poguessin entrar en dèficits pressupostaris i poguessin accedir a la modernització de les seves infraestructures. Això és un poc el fet, per això es creen els fons de cohesió l'any 1993, per equilibrar i per no entrar dins aquests desequilibris de funcionament.

Quins són els països beneficiats? Només són quatre els països beneficiaris des del 93 que és quan es creen els fons, és a dir, 94- 2000 i ara 2000- 2006, tots dos continuen. Són Espanya, que se'n du el 50% gairebé del total dels fons de cohesió, Portugal, -surt en aquests percentatges- Grècia i Irlanda, entre el 93 i l'any 2000, bé hi ha hagut la primera passa que és des del 93 a l'any 99 i ara estam dins el 2000- 2006, amb

un pressupost actual de 18.000.000 d'euros, que després s'han de posar al dia així com van passant els anys, en funció del valor de la moneda, perquè després al final poden ser més de 18, com han estat també més del pressupost inicial. La cosa està que l'any 2003, ara s'ha estudiat novament quin són els que hi poden tenir dret, en el cas de l'Estat espanyol superés el 90% de la renda mitjana de la Unió Europea perdria aquest dret, després en parlarem al final i el gran problema està en el repte de l'ampliació de països, 9 països són candidats, que es suposa que tots són d'Europa central i oriental, possiblement tenen un nivell més baix que l'Estat espanyol, la qual cosa vol dir que s'hauran de repartir aquests fons en el futur, això és el repte que hi ha en aquests fons als qui n'hem tengut fins ara. És a dir, sectors específics que arriben a finançar projectes, com diu aquí de millora del medi ambient, finançament de projectes d'infraestructures de transport, com hem parlat abans.

Quina diferència hi ha, no sé si es veu massa, entre el fons de cohesió i els fons estructurals, en referència a objectius? Els fons de cohesió són per reduir les disparitats que hi ha entre les autonomies estatals, mentre que els fons estructurals són per reduir les disparitats entre regions, és la diferència que hi ha, unes són a nivell d'estats i unes són a nivell de regions. Quin són els interlocutors concrets? És a dir cada projecte, en el cas del fons de cohesió són projectes que han d'estar d'acord entre la Comissió i l'estat membre. Mentre que en el cas de fons estructurals està damunt la responsabilitat principal dels estats, però de les autoritats regionals, en el nostre cas serien les comunitats autònomes en el cas de l'Estat espanyol i fins i tot hi pot haver promotors que poden estar dins els fons estructurals. És la diferència que hi ha, uns estan gestionats directament per l'Administració central, en el nostre cas i els altres poden ser compartits amb altres administracions. Els requisits estrictes són l'aplicació de programes de convergència, això és el requisit, programes de convergència vol dir no augmentar la despesa pública o els pressuposts de despesa... el dèficit, la despesa és un altres concepte. Això en canvi en els fons estructurals hi ha uns requisits, però no són aquests concrets.

La cobertura geogràfica, en aquest cas només són 4 estats, ja n'hem parlat, Espanya, Grècia, Portugal i Irlanda, mentre que en el cas dels fons estructurals són les regions Objectiu 1, les regions Objectiu 2 i també hi ha altres, en el cas del fons social europeu no hi ha limitacions en relació a la resta d'objectius, és a dir, poden ser generals a tots els estats, el fons social és general pràcticament a tots els altres membres. Quant als sectors, uns en el cas de fons de cohesió només són fons de medi ambient, és a dir, actuacions en medi ambient i infraestructures de transports, mentre que en el cas dels fons estructurals no s'inclou cap sector en concret, va obert a tots els sectors. Quant a procediments, els primers són els crèdits, que són per a cada projecte concret, mentre que en el cas dels fons estructurals es concedeixen bàsicament als programes, en aquest cas són projectes i programes i la dotació de l'any 2000-2006 estam en el moment actual, -això ja són les sis hores que avui duim de xerrar.

(Rialles)

Bàsicament qui té dret a aquests beneficis? Realment són tots aquests estats que tenen un PIB per habitant inferior al 90%, és a dir, a partir del 90% de la mitja comunitària i segueixen un programa de convergència econòmica. És a dir, han de controlar el dèficit públic. Les condicions són que el dèficit públic que s'admet màxim és el 3% del PIB o del producte nacional, la màxima ajuda que es dona és entre el 80 i 85% de les despeses, s'ha d'adequar al tractat de la Unió, en aquest cas la legislació vigent, s'ha d'adequar a les normes de competència mediambientals i d'adjudicació de contractes públics, informes d'avaluació ambiental i tot això s'ha de dur dins i els projectes que són seleccionats i executats pels estats, és a dir, que són responsabilitat dels estats, o de les institucions que els estats nombren en aquest cas concret. Quin són els tipus de projectes subvencionables, és a dir que poden entrar? Hi ha projectes mediambientals que són aquells que han d'estar dins el marc de la política mediambiental de la Unió Europea, bàsicament són conservació, protecció i millora de la qualitat de medi ambient, és molt ample aquest concepte, protecció de la salut humana, ús prudent i racional dels recursos naturals i les prioritats que defineixen aquest 2000-2006, el subministrament d'aigua potable, com veieu el concepte de medi ambient de vegades s'ha d'especificar, tractament d'aigües residuals, eliminació de residus sòlids. Hi entren altres projectes, però les prioritats a l'hora d'entrar-hi solen ser aquestes tres bases a nivell d'allò que s'aprova en aquests moments, és a dir, n'hi ha d'altres com formació de parcs naturals o nacionals, és a dir, hi ha tot un seguit de mesures, però globalment aquestes són les tres prioritats bàsiques.

Quant als projectes d'infraestructures de transport, estan destinats a millorar les infraestructures de transports dins la xarxa, això que en diuen xarxa transeuropea de transports, es coneix amb el nom de RETEE, o projectes d'accés a la mateixa, és a dir, allò que va aprovar la Unió Europea en relació a les grans xarxes europees i aquí hi poden entrar ports i aeroports, no només són autopistes, però bàsicament les grans inversions que es fan ara són trens d'alta velocitat i l'acabament d'autovies o autopistes. Bé quines són les condicions i la gestió perquè s'aprovin? En principi quan s'avaluen aquests projectes es miren els avantatges econòmics i socials del projecte a mig termini, és a dir és un element car i això s'ha de demostrar a través d'una anàlisi de cost- benefici o de cost-eficàcia, jo no som economista però els economistes fan aquests tipus d'informes. El segon és la participació als projectes perquè estiguin, poden ser relatius a la política general mediambiental de la Unió Europea, avui dia definida per la sostenibilitat, però la sostenibilitat també és una cosa discutible no sabem fins on podem arribar, no és la funció d'avui i l'altra ha d'estar dins la xarxa transeuropea de transports, la RETEE i després hi ha d'haver una altra cosa que compta molt que són les prioritats que cada estat ha manifestat. I la compatibilitat d'aquests projectes dins les polítiques generals, és a dir, no poden anar en contra del fons estructurals, no poden anar en contra del FEDER, han de ser verticals i horitzontals interposats, és a dir, això és una de les coses que també es miren i els estats són responsables de l'execució dels projectes i de la seva (...).

Bé aquí tenim un poc com s'han invertit entre el 93 i el 99 aquests pressuposts a nivell de Comissió d'Unió Europea. Primer de tot tenim el període 93- 99, tenim el gran paquet destinat a carreteres, després aigües residuals, depuracions, proveïment d'aigua potable i ferrocarrils, a l'Estat espanyol l'AVE, el tren d'alta velocitat, després aeroports ja són llesques més fines, residus sòlids, però ja són percentatges molt inferiors. És a dir, hi ha quatre grans sectors: carreteres, aigües... bé que se n'han duit des del 93 fins al 99. Els fons de...

LA SRA. BENNÀSSAR I TOUS:

Què ha dit, carreteres, aigües residuals?

EL SR. CATEDRÀTIC DE GEOGRAFIA DE LA UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS, DEPARTAMENT DE CIÈNCIES DE LA TERRA (Pere Antoni Salvà i Tomàs):

Subministrament d'aigua, aigua potable. Aquí es torna a veure, és important, aigües residuals, ferrocarril que ha augmentat molt en els pressuposts d'ara perquè ja hem entrat en les grans inversions en el cas d'Espanya AVE de Madrid-Barcelona, aigua potable que ha disminuït i carreteres que també ha disminuït perquè ja han estat les grans inversions realitzades en el període 93- 97, això es podria comentar molt més, però... I aquí podem veure quines són les dotacions executades que han arribat a l'Estat espanyol, ara no sé si són els doblers costats i per ventura hi hauria d'haver alguna intervenció si són doblers de l'any 92 o són doblers del 93, per veure com ha anat augmentat el pressupost, s'ha passat de 858 milions d'euros a 1.752 milions d'euros. Per veure un poc que és allò que tendrem en el període 2000- 2003, a partir del 2003 s'haurà de replantejar tota aquesta política, tenim que Espanya està previst que participi en un percentatge entre un 61 i 63,5% dins aquesta forquilla dels pressuposts anuals, Grècia estaria entre un 16 i un 18%, Portugal estaria entre un 16 i un 18% i Irlanda està entre un 2 i un 6%, és a dir, la mitjana que hem tengut entre el 93 i el 99 és d'un 51,7% del total dels rebuts durant aquest temps.

Bé quins són els pressuposts que estan aprovats i que després sempre s'han d'adequar en funció de l'augment del (...), ho teniu aquí, fa un sèrie d'anys que són 2.615 milions d'euros, l'any 2004 baixa un poc 2.515, l'any 2005 són 2.515 i el darrer són 2.510, van baixant un poc però després quan es posin en correspondència amb el dia poden augmentar. Ara aquí hi aplicam el 61 o 63% i podrem aproximadament allò que arriba. Com es varen invertir l'any 1999 a nivell d'Estat espanyol? El 47% va anar a infraestructura de transports, el 52,6% va anar a medi ambient i en aquest cas el transport és la línia AVE, aquests darrers anys s'està invertint una part important a la línia Madrid- Barcelona, la finalització és el traçat Barcelona- Tarragona que és l'Euromed i la línia de metro de l'aeroport de Barajas a Madrid que ja està en funcionament en aquests moments, la finalització de l'autopista del Baix Llobregat. Medi ambient, subministrament d'aigua a diverses ciutats, estacions de depuració, gestió de residus sòlids i lluita contra la desertització són les inversions més importants. Aquí tenim un poc aquesta forquilla, el ferrocarril és el que se'n menja més, la línia AVE, després aigües residuals, aigua potable i subministrament i els altres sectors estan menys indicats.

Què tenim Balears damunt això? Molt poc, tenim la canalització l'any 99, bé és la canalització d'aigua potable i embassament per regular aquesta aigua de Calvià i Andratx, 9 milions d'euros. La dessaladora de la Badia de Palma que té un pressupost global de 33,3 milions d'euros, però l'any 1999 es varen invertir 1,9 perquè això es pot fer per fases. Ampliació de la macro depuradora de Palma de 19,1 milions d'euros. Port d'Eivissa 28,2 milions d'euros. És a dir el total de l'any 99 són 59,2 milions d'euros que representa el 3,31% del total del pressupost que tenia l'Estat espanyol durant aquest any. L'any 2000, el darrer informe que s'ha aprovat per la Comissió Europea, Espanya té 2.276 milions d'euros, a medi ambient s'han gastat 1.125 milions, el 49,4% i infraestructures se'n du el 50,6% 1.151. Bé com s'han invertit bàsicament? Proveïment d'aigua, 17%, el 59% a tractament i depuració, el 22% gestió de residus sòlids i assistència tècnica, una cosa molt pobra, són estudis, un 0,02%. Transports, ens arriben 1.150 que és en carreteres i en l'AVE. Continua essent l'AVE -ara torna a sortir, sí- els ferrocarrils. I Balears (...) està aprovat el Projecte 2000 ES-16, que és accions per a gestió de residus sòlids, que són 9,9 milions d'euros, que l'any 2000 hem estat relativament pobres, només arribam a un 0,43% del total de l'explotació.

Quins són els reptes de futur?, i amb això..., amb aquest (...) ràpid que hem donat, en principi els reptes dels fons de cohesió són, com diu aquí, la problemàtica dels impactes de la futura ampliació de la Unió Europea. És a dir, hem de pensar que entren països d'Europa central i Europa oriental; implica que si entren aquests països, que són uns països que en aquests moments estan en uns nivells de desenvolupament més baixos, implica que segurament hi haurà d'haver una modificació de l'actual escala de valors quant al fet que defineix les disparitats regionals i estatals, disparitats econòmiques i socials. És a dir, les regions i els estats menys desenvolupats es troben amb aquests països i això pot fer que aquests nous països candidats, o bé s'haurà de repartir el total del pressupost, que no s'ampliarà, segons la Unió Europea no s'ampliarà, o bé alguns països poden perdre els drets a ésser-hi si és que es rebaixa al 90, al 80% o x%, i en aquest cas països que rondaven aquest fet puguin tornar enrera. Això és un dels elements que hi ha i que s'haurà de tenir en compte i que s'haurà de discutir l'any que ve; no està tan enfora, és a dir, a l'any 2003 s'han de plantejar tots aquests elements.

Quines són les condicions que es demanen a un projecte de la Unió Europea perquè sigui subvencionat? El primer que hi hagi una formulació de programes i projectes coherents per solucionar problemes regionals i socials a partir de diagnòstics reals; és a dir, es demana un informe DAFO, que és allò de les debilitats, amenaces, fortaleces i oportunitats, tècnicament, que es donen. I després que les institucions, en aquest cas l'Estat i la relació que hauria de tenir, les comunitats autònomes que haurien de fer la negociació amb l'Estat, en aquest cas haurien d'introduir els mitjans necessaris per posar-los en marxa. És a dir, aquest 20% o el 15%, si juguen amb el 80 màxim o més, hi han de posar tots aquests recursos financers en el cas (...). Això s'ha de complir, hi ha tota una comissió de control, jo hi passat un poc en l'aire, que implica que hi hagi un control estricte de cadascun dels projectes que es van avaluant, i en aquest cas

han de passar per aquesta comissió del Consell de Ministres que té.

Bé, això d'una manera molt ràpida i un poc acomplint les expectatives que no hagi de passar els horaris, això és el que volia dir. Ara, si de cas, el que podem és qualque ampliació, si és que la puc fer, com a persona que (...) no he estat dins l'administració.

EL SR. PRESIDENT:

Bé, voldria agrair especialment la capacitat de síntesi del conferenciant d'avui, el Sr. Pere Salvà i agrairia als grups que si volen fer alguna aportació la facin ara molt ràpidament i telegràficament, per si hi ha alguna qüestió, com ell ha dit, que es vulgui plantejar. I per tant passaria la paraula als grups que vulguin parlar per plantejar qüestions molt concretes i a ser possible telegràfiques, que ens doni temps per a la gent que vulgui anar al Dia d'Europa.

Grup Popular? Grup Socialista? La Sra. Amer.

LA SRA. AMER I RIERA:

Gràcies, Sr. President, senyores diputades, senyors diputats. En nom del Grup Parlamentari Socialista volem agrair, molt especialment, la presència aquí del Catedràtic de la Universitat, el Sr. Salvà, però sobretot les explicacions, entenc que han estat molt importants.

Dir que en aquest Parlament és el primer pic que hi ha, hem constituït en aquesta legislatura una comissió no permanent per als temes d'Europa, bàsicament enfocada al tema pressupostari; hem vist, en tot cas, la necessitat que sigui, que es pugui donar una visió més àmplia amb els temes d'Europa, però allò que hem vist, i en això coincidim, entenc, tots els grups i així la reforma del Reglament ho contempla, que aquesta comissió d'Europa sigui permanent. Jo entenc que, vostè ha parlat de reptes, tenim reptes importants també, ja que pertoca al Parlament, per tant m'agradaria també conèixer la seva opinió. En primer lloc, jo entenc que les comunitats autònomes cada vegada tenen més competències, per tant serà important aproximar-nos i poder informar dels temes que hi hagi de debat a la Unió Europea també poder participar; tanmateix hi havia una proposta, és a dir, hem fet una proposició no de llei el Grup Parlamentari Socialista, de poder participar i tot en allò que les comunitats autònomes, en aquells temes que les comunitats autònomes tinguin transferències poder participar en el Consell de la Unió Europea, però bé, en tot cas, serà important que puguem fer el debat i, en la mesura de les possibilitats, crear opinió en relació a aquells temes que siguin objecte de debat a la Unió Europea i, sobretot, que siguin competència evidentment de les comunitats autònomes.

Un altre repte, i vostè n'ha fet especial menció, és, sobretot que ve donat per la incorporació també dels nous membres, de nou països membres de l'Europa central i oriental i és, per tant, poder estudiar el paquet financer. Un altre tema que entenc que justifica al mateix temps que aquí en aquest Parlament, que és al qual ens referim, puguem fer-ho des d'una comissió

permanent, que dic que s'està plantejant de cara, evidentment, a la propera legislatura.

I també un altre tema que entenc que és important, avui celebrem el Dia d'Europa, tenim una conferència que el president de la comissió ja hi ha fet referència, a la pressa de temps, i ja aniré acabant, però que també, al mateix temps, puguem aprofitar els debats que fem en aquesta comissió d'Europa per obrir més, de cara a l'exterior, i el Parlament, per tant, estar més obert de cara a l'exterior en aquells temes que cada vegada entenem que les ciutadanes i els ciutadans de les Illes Balears estam més propers a Europa. Per tant, aquests tres punts entenc que justifiquen la comissió permanent i per tant centrat al que és Europa i una de les darreres compareixences que tenim en aquesta comissió no permanent, que és vostè, és important la seva opinió.

Dic aquí, tanmateix en temes de fons de cohesió hem tengut debats, hem dut iniciatives en allò que és demanar major participació, major pressupost en aquells projectes que entenem estaven bastant ben justificats, en moltes ocasions ens hem fet ressò també en aquest Parlament dels indicadors econòmics; moltes vegades, entenem, que les nostres variables macroeconòmiques són importants i són positives, però quan estudiem indicadors de sostenibilitat -avui mateix sortien uns indicadors de sostenibilitat-, no coincideix amb la tendència que voldríem i la tendència que passa realment, parlem de producció de residus, consum d'aigua, cotxes en relació als habitants, molts indicadors que no són sostenibles. És per això que de vegades notam un cert desequilibri, hem parlat aquí, també hem tengut una comissió de balanç fiscal que hem vist el fort dèficit fiscal, també hem tengut estudis que ha encarregat aquest Parlament a la Universitat, els fluxos financers amb la Unió Europea de Balears també són negatius, i per això pensam que s'han d'aprofitar aquests fons estructurals, no?, aquests fons de cohesió, en concret, que ara avui parlam.

Hem tengut aquí, ja dic, una proposició no de llei, iniciatives amb projectes que afectaven aquest període 2006 i sobretot en aquesta primera fase del 2000-2001, en temes de medi ambient, centrat en temes de medi ambient; en residus, aquí és important, arrossegam tota una sèrie de problemes que s'han de donar solució, s'ha de donar sortida, un país, com és el nostre, que hem de donar una imatge mediambiental de primer ordre, i per tant no podem seguir amagant tots aquells problemes davall l'estora i hem de donar solucions. Dir que en el tema de residus, el nou Pla de residus de Mallorca, la revisió de Mallorca; també els d'Eivissa ens donaven peu a poder demanar un fons de cohesió, unes quantitats que tanmateix han estat reduïdes, vostè ha mostrat les xifres finalment que ens han estat arribant i són reduïdes; i en temes d'aigua també que no ens han arribat per a aquest període, però que sí que fa molta falta, en depuració. Ara ha plogut darrerament, però la sequera l'hem coneguda tots en aquests darrers anys, i en temes de depuració i reutilització s'havien presentat projectes importants i en quantitats importants, que no hem tengut massa resposta.

Però ja dic, tant de bo sigui objecte de debat i puguem aprofitar la seva opinió per conèixer més de prop. I ja dic,

repetesc, per endavant el Grup Parlamentari Socialista li agraeix les seves explicacions. Res més, moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Amer. Si els pareix acabarem amb els grups i llavors contestarà, finalment, el conferenciant. Algun altre grup vol intervenir? Grup Popular, té la paraula.

EL SR. HUGUET I SINTES:

Gràcies, President, senyores diputades, senyors diputats. Sobretot vull intervenir per agrair la presència del Doctor, que jo sé que sempre està a disposició de la societat i aquesta vegada, doncs, dels seus representants, com ell ha dit, en el Parlament. Li estam agrait i tal vegada el que demanaré, no faré preguntes, el que li demanaré serà al President de la comissió i als membres de la Mesa d'aquesta comissió i a ell mateix que tinguem una oportunitat més. És a dir, els problemes que es plantegen a través de fons de cohesió, com ell ha dit molt bé, és un problema de fer, d'equilibrar regions i estats des de la visió de l'Estat, i nosaltres som una regió que tenim la fama que tenim i que tenim la realitat que tenim, però hi ha reptes de futur que tenen a veure òbviament amb l'agricultura d'aquestes illes, que tenen a veure amb l'emigració, en la qual cosa el Doctor és un expert, i que, per tant, jo crec que dins el si d'aquesta comissió seria molt interessant conèixer; perquè he de dir sincerament que de vegades les discrepàncies entre els grups polítics o les visions polítiques que tenim de les coses disminueixen, si no desapareixen, des d'una bona informació. I és obvi que aquells que us dedicau de manera científica a la investigació sou els que ens podeu aportar aquesta visió que, a part del benefici d'evitar discussions estèrils, pot també fer prendre decisions als representants de la societat molt millors.

Per tant, gràcies i demanaria açò, l'oportunitat de tenir-lo des d'una perspectiva tal vegada de veure el futur en aquells aspectes que no depenen tant de l'Estat, que depenen una mica més de nosaltres i que segurament són reptes que tenim immediats. I m'he cenyit a dos temes, segurament n'hi ha més, però que crec que seran greus sobretot si desapareixen fons d'ajudes de l'Objectiu 2 actual a l'agricultura, o el repte de l'emigració que estic segur que aquí, especialment, i a altres regions també d'Espanya, és un repte que ha de trobar solucions polítiques i socials molt importants, i la informació que ens pugui donar ha de ser de molta utilitat.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Bé, moltes gràcies, Sr. Huguet. Si no hi ha més intervencions dels grups, cediríem la paraula al Sr. Salvà i comprendrem que sigui sintètic una altra vegada perquè tots els grups han demanat que acabem com per poder anar a la conferència, Sr. Salvà.

EL SR. CATEDRÀTIC DE GEOGRAFIA DE LA UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS, DEPARTAMENT DE CIÈNCIES DE LA TERRA (Pere Antoni Salvà i Tomàs):

Sí, si era a les set ja no, ho he vist pels diaris, però vaja. Bé, en aquest cas no se m'ha fet una pregunta concreta i jo l'únic que vull dir és que agraeisc i dir que les lloances que, a més, si venen de part dels senyors diputats, jo el que sí vull dir és que sempre que puguem estam a disposició; jo crec que, sempre som partidari, sempre ho he dit, que la Universitat no és la caixa de vidre que estam a la carretera de Valldemossa, sinó que estam per ajudar a la societat, sigui el que sigui, per aportar el que tenguem.

Jo en això, amb els fons de cohesió, jo vaig tenir una experiència entre el 90, els anys noranta fins que es varen crear, 94, que vaig estar dins una, abans es deia una cosa de *panel de expertos* que deien a la Unió Europea, en desenvolupament rural i en altres aspectes, i el que s'ha de dir molt clarament és que, clar, el gran problema és la compressió de la política regional. És a dir, a pesar que el tractat de Maastricht per primera vegada reconeix la creació d'una organització de tipus regional, que crea la Comissió de Regions al final, que pretenien que havia de ser una mena de Senat, no ha passat endavant, això ha quedat refredat i no sabem cap on van; i clar, no hi ha una consciència, és a dir, nosaltres tenim una consciència a nivell d'Estat o a Espanya, regional, més bona, més dolenta, però tenim una consciència, al final hi és, comunitats, tenim una estructuració, però no existeix a altres països d'una manera tan important. I això fa que les reformes que s'hagin de fer per a la presència concreta del control, no siguin intenses. Però, en part, això va en contra de la mateixa declaració de la Unió Europea, és a dir, la Unió Europea diu que tot això ha d'estar dins el marc del desenvolupament sostenible, i el desenvolupament sostenible, una de les coses més bàsiques que té el desenvolupament sostenible és la participació, la participació ciutadana o la participació de tots els agents.

Sí, clar, aquí ens trobam amb un, però és que resulta que els fons de cohesió i el desenvolupament sostenible s'han creat al mateix temps. Jo crec que necessiten una reflexió ràpida que es dóna i que hagi d'anar endavant. I és ben clar, a les Illes Balears generalment ens apliquen criteris de tipus econòmic i de tipus socioeconòmic, que són els que han aplicat a Brussel·les, però aquests criteris possiblement es podrien matisar, a través d'indicadors, no simples, de renda per càpita, etcètera, sinó indicadors compostos, on es tengués en compte la correcció d'aquests indicadors en funció dels costos d'insularitat, jo no sé si haurien de ser així, és una cosa que s'ha d'estudiar, no es pot amollar així, sinó que s'ha d'estudiar molt més; o s'haurien de fer en funció de l'aïllament o en funció de la problemàtica que tenim dels sobre-costos de transports; o, no sé amb quins criteris, però és una cosa que s'hauria de pensar perquè possiblement no seríem els més rics, com ens diuen, sinó que estaríem a un nivell que podríem accedir a altres factors.

Per l'altre costat, queda molt clar que dins la filosofia que hi ha en aquests moments, i ho volia dir perquè hi ha un fòrum de debat a la Unió Europea damunt la discussió futura dels fons de cohesió; això es pot treure a través de les pàgines web, de

les reunions existeix, si un cerca, ara no sé exactament, però si de cas llavors ho podria mirar, si un cerca dins les pàgines web de la Unió Europea pot trobar els fòrums de reunions que han fet els diferents representants dels països, etcètera, amb totes les explicacions cap on ha d'anar aquest fons. Jo crec que si aquí hi ha un debat per ventura seria interessant poder participar en aquests fòrums dels fons de cohesió de la Unió Europea per part dels polítics. No sé de quina manera es pot entrar dins aquest nivell, a mi se m'ha convidat una vegada, però no hi he tornat pus a Brussel·les, però sempre te conviden per a una cosa específica i en aquest cas sé que continua havent aquests fòrums que són fòrums en base a comunitats de regions, i no sé si està obert, per aquells que tinguin interès en estar-hi; és a dir que pot ser interessant saber per on van i cap on aniran en el futur, especialment si un ho ha de defensar.

El que queda molt clar és que en aquest moment els Estats que dominen, d'una manera o de l'altra, pels diferents nivells són els Estats més desenvolupats, especialment Alemanya; i hem de pensar que aquests, els alemanys són pro-Europa oriental, per similitud cultural, no dic que ho siguin per altres... I possiblement el desplaçament de la Unió Europea, que havia estat fins ara molt mediterrània, possiblement tenguí un desplaçament cap a l'est. I no vol dir que quedem sense fons, però sí que s'hauran de repartir aquests fons, i això és el que dins els passadissos, quan vas a la Unió Europea, quan discuteixes amb els tècnics, no amb els polítics, sinó amb els tècnics, hi ha aquesta cosa no declarada. I jo ho dic aquí simplement per a una apreciació, que veig que si ve aquesta ampliació possiblement una part dels fons suportats pels països que estan més prop, siguin cap a l'est. I això és una cosa, és un repte molt important que ens ho hem de plantejar dins el futur.

Bé, i molt d'acord, això de la immigració és un problema, tenim 160.000 estrangers aquí, uns que són rics, que venen del nord, i uns que són pobres, que venen del sud, o bé són d'un altre nivell; i és un problema que si hi ha una certa estabilització econòmica o hi ha altres indrets ens pot plantejar una problemàtica social, que no és una problemàtica seva, sinó que és una problemàtica social del país, de la regió.

Bé, no sé si, havia agafat una sèrie de dades, però més o menys dins aquest nivell.

EL SR. PRESIDENT:

Una vegada més, moltes gràcies al Doctor Salvà i Tomàs per aquesta compareixença i pel gran esforç que ha fet en totes les intervencions de síntesi, que permeten veure una cosa que ja sabem i és que pot parlar molt més i amb molt més detall d'aquests temes; i, com deia el portaveu del Partit Popular, possiblement sigui una bona idea pensar, en el futur d'aquesta tardor, ampliar l'espai per a aquests temes i tal vegada poder tenir una compareixença més pausada d'ell i d'altres persones que hi entenguin, no?

Jo, per acabar la comissió, només voldria recordar als grups que han rebut una carta d'aquesta presidència suggerint que fins dia 17 d'aquest mes puguin suggerir nous conferenciant

i nous temes, per fer una programació de tardor d'aquesta comissió, a fi d'ampliar-la i empalmar amb la renovació del Reglament pendent que té el Parlament, que ja donarà lloc a la creació en ferm d'aquesta comissió permanent, ja en aquells moments, d'Europa; i m'agradaria que poguéssim rebre el més aviat possible aquests suggeriments, a fi d'acabar bé i positivament la nostra feina i que la pròxima legislatura sigui de profit i comenci bé.

Moltes gràcies, per tant, Sr. Salvà i Tomàs i fins aproximadament, bé fins a 15 dies, crec que tenim una altra compareixença. Gràcies.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	12 euros.
Sis mesos	6 euros.
Tres mesos	3 euros.
Preu de l'exemplar	0,60 euros.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 8
07001 PALMA